

Gedragcode van Praktijk InTeam

De vier basisprincipes van de gedragscode.

Verantwoordelijkheid, integriteit, respect en deskundigheid zijn de vier ethische basisprincipes waarop de gedragscode van praktijk InTeam is gebaseerd. Deze principes gelden voor alle zorgverleners. In relatie tot elkaar, richting de cliënt en ten opzichte van externe partners.

Verantwoord handelen.

Onder verantwoordelijkheid wordt verstaan dat de zorgverleners hun professionele en wetenschappelijke verantwoordelijkheid onderkennen ten opzichte van de betrokkenen, hun omgeving en de maatschappij. De zorgverleners zijn verantwoordelijk voor hun beroepsmatig handelen. Voor zover dat in hun vermogen ligt, zorgen zij ervoor dat hun diensten en de resultaten van hun handelen niet worden misbruikt.

De zorgverlener onthoudt zich van gedragingen waarvan hij/zij weet of redelijkerwijs kan voorzien dat deze het vertrouwen in de zorgverlening of in collega's kunnen schaden.

In het handelen en nalaten is de zorgverlener zorgvuldig jegens cliënten en andere betrokkenen.

De zorgverlener handelt in de beroepsuitoefening volgens professionele en ethische normen en zorgt voor een goede kwaliteit van beroepsmatig handelen. Hierbij is de zorgverlener transparant in zijn/haar handelen en weet hij/zij diens handelen te verantwoorden.

De zorgverlener is verantwoordelijk voor de continuïteit van de professionele relatie. Als dat nodig is schakelt de zorgverlener daarbij andere deskundigen in. De zorgverlener treft maatregelen om zich er van te verzekeren dat een of meer vakgenoten de professionele werkzaamheden overnemen dan wel afronden, als de zorgverlener om welke reden dan ook genoodzaakt is de professionele relatie ontijdig te onderbreken of voortijdig af te breken. De zorgverlener is verantwoordelijk voor een adequate overdracht.

Alle en alleen die gegevens die noodzakelijk zijn voor de professionele relatie en dienen tot het doel van de professionele relatie worden door de zorgverlener bewaard en uitsluitend in het dossier. Het dossier is altijd zodanig bijgewerkt dat bij een onvoorziene absentie van zijn/haar kant, een deskundige vakgenoot de professionele relatie kan voortzetten.

Als gevolg van de professionele relatie kan er immers na de beëindiging daarvan nog steeds sprake zijn van belangentegenstellingen of een ongelijke machtsverhouding tussen de zorgverlener en betrokkenen. Ook blijft de professionele verantwoordelijkheid ten opzichte van de betrokkenen bestaan waar deze rechtstreeks voortvloeit uit de voorafgaande professionele relatie.

De zorgverlener stelt betrokkenen niet aan negatieve ervaringen bloot tenzij dat noodzakelijk is voor het bereiken van het doel van zijn beroepsmatig handelen en het de enige manier is waarop dat doel kan worden bereikt. In dat geval tracht hij/zij zoveel mogelijk de gevolgen van de negatieve ervaringen voor de betrokkenen te beperken of te neutraliseren.

De zorgverlener treft maatregelen om te voorkomen dat een rapportage wordt gebruikt voor een ander doel dan waarvoor deze is opgesteld. Daartoe dient in de rapportage te worden vermeld dat deze van vertrouwelijke aard is. Bovendien wordt vermeld dat de conclusies alleen betrekking hebben op de aan de rapportage ten grondslag liggende doel of vraagstelling en niet zonder meer kunnen dienen voor de beantwoording van andere vragen. Ook wordt in de rapportage vermeld na verloop van welke termijn de conclusies redelijkerwijs hun geldigheid verloren kunnen hebben.

De zorgverlener volgt het beroepsmatig handelen van collega's kritisch en stelt dat handelen ter discussie als daartoe aanleiding is. De zorgverlener spreekt collega's erop aan als gemeend wordt dat zij in strijd met de bepalingen van de gedragscode handelen of hebben gehandeld. De zorgverlener zorgt dat de belangen van cliënten door dit aanspreken niet worden geschaad. De zorgverlener dient geen klacht in tegen een collega voordat is gebleken dat deze collega weigert zijn/haar handelen te verantwoorden in een collegiaal dispuut of volhardt in het veronderstelde ethisch onjuiste handelen.

Na beëindiging van de professionele relatie bewaart de zorgverlener het op naam gestelde dossier zoals wettelijk is voorgeschreven. Het dossier wordt niet langer bewaard dan de van tevoren vastgestelde termijn.

De zorgverlener onttrekt zich niet aan de behandeling van een klachtenprocedure, als die tegen hem/haar wordt ingesteld en zal naar beste weten de vragen van de Colleges beantwoorden en aan hun verzoeken voldoen.

Integer Handelen.

De zorgverleners streven naar integriteit in de wetenschapsbeoefening, het onderwijs en de uitvoering van de zorgverlening. In hun handelen betonen zij eerlijkheid, gelijkwaardige behandeling en openheid tegenover betrokkenen. Zij scheppen tegenover alle betrokkenen duidelijkheid over de rollen die zij vervullen en handelen in overeenstemming daarmee.

De zorgverlener dient een professionele relatie alleen aan te vangen of voort te zetten, als dit professioneel en ethisch verantwoord is.

De zorgverlener zet de professionele relatie niet voort als daar professioneel geen grond meer voor bestaat of als dat niet langer op een professioneel verantwoorde manier mogelijk is. De zorgverlener zorgt ervoor dat de professionele relatie in overleg met de cliënt wordt afgerond en dat daarover geen misverstanden blijven bestaan.

De zorgverlener verleent geen medewerking aan werkzaamheden van anderen die met de gedragscode in strijd zijn. Evenmin profiteert de zorgverlener van resultaten van dergelijke werkzaamheden.

De zorgverlener zorgt ervoor dat hij/zij in zijn beroepsmatig handelen onafhankelijk en objectief kan optreden en laat zijn beroepsmatig handelen niet zodanig beïnvloeden, dat hij/zij zijn werkwijze en de resultaten daarvan professioneel niet kan verantwoorden.

De zorgverlener voorkomt misleiding in zijn/haar beroepsmatig handelen en maakt geen misbruik van zijn/haar kennis en vaardigheden of van het overwicht dat voortvloeit uit zijn/haar deskundigheid of positie.

De zorgverlener is nauwgezet bij het vermelden van diens opleiding, kwalificaties, ervaring, deskundigheid en titels en vermeldt deze uitsluitend wanneer relevant.

De zorgverlener zorgt ervoor dat wat betreft de aard, effecten en gevolgen van zijn/haar dienstverlening geen verwachtingen worden gewekt die niet op de realiteit gestoeld zijn.

De zorgverlener stelt in het vroegste stadium van de professionele relatie de betrokkenen eerlijk en nauwgezet op de hoogte van de financiële en andere voorwaarden waaronder hij/zij de opdracht aanvaardt, voor zover deze informatie voor betrokkenen van belang is voor het weloverwogen verlenen van hun medewerking aan de uitvoering van de opdracht.

De zorgverlener is nauwgezet bij het verstrekken van informatie aan betrokkenen en informeert hen passend over eventuele alternatieve theorieën of verklaringen, en expliciteert zijn/haar professioneel oordeel over deze alternatieven.

Bij het presenteren van bevindingen van het beroepsmatig handelen vermeldt de zorgverlener op passende wijze de bronnen waaruit hij heeft geput, voor zover de resultaten of het gedachtegoed niet voortkomen uit eigen professionele werkzaamheden. Dit geldt zowel voor schriftelijke als voor mondelinge presentaties.

De zorgverlener laat na in zijn/haar beroepsmatig handelen eigen zakelijke, persoonlijke, religieuze, politieke of ideologische belangen oneigenlijk te bevorderen.

De zorgverlener onderkent de moeilijkheden die kunnen ontstaan doordat cliënt, opdrachtgever en personen die deel uitmaken van een cliëntsysteem, onverenigbare belangen kunnen hebben. In een zo vroeg mogelijk stadium expliciteert de zorgverlener diens positiekeuze daarbij aan alle betrokkenen.

De zorgverlener aanvaardt geen nieuwe opdracht die niet goed te verenigen is met een reeds eerder aanvaarde opdracht, ook als er geen sprake is van dezelfde cliënt. Bij motivering van zo'n weigering neemt de zorgverlener de vertrouwelijkheid in acht.

De zorgverlener vermengt professionele en nietprofessionele rollen niet zodanig met elkaar dat hij/zij niet meer in staat kan worden geacht een professionele afstand tot de betrokkene(n) te bewaren of dat de belangen van de betrokkene(n) worden geschaad.

De zorgverlener onthoudt zich van seksuele toenadering ten opzichte van zijn cliënt en gaat niet in op dergelijke toenaderingen van diens kant. De zorgverlener onthoudt zich van gedragingen die seksueel getint zijn of in het algemeen als zodanig kunnen worden opgevat.

De zorgverlener gaat met zijn cliënt geen seksuele relatie aan tijdens de professionele relatie, direct aansluitend daaraan of nadien. Ook nadien is hij/zij daarin zeer terughoudend. Hetzelfde geldt voor de relaties met andere betrokkenen, waarbij sprake is van een aanzienlijk machtsverschil of grote afhankelijkheid, zoals studenten of supervisanten.

Bij het aangaan van een persoonlijke relatie na het beëindigen van de professionele relatie, vergewist de zorgverlener zich ervan dat de voorgaande professionele relatie geen onevenredige betekenis meer heeft. Als het hierbij gaat om een seksuele relatie is de zorgverlener er verantwoordelijk voor dat hij/zij desgevraagd kan aantonen dat hij/zij bij het aangaan van deze relatie alle zorgvuldigheid in acht genomen heeft, die van hem/haar als professioneel zorgverlener verwacht mag worden. Het aangaan van een persoonlijke relatie na het beëindigen van de professionele relatie moet altijd worden aangegeven bij de Directie en Team, zodat hierin geen geheimen ontstaan en afgewogen kan worden of de zorgverlener integer heeft gehandeld.

Respectvol handelen.

De zorgverleners tonen respect voor de fundamentele rechten en waardigheid van betrokkenen. Zij respecteren het recht van betrokkenen op privacy en vertrouwelijkheid. Zij respecteren en bevorderen diens zelfbeschikking en autonomie, voor zover dat te verenigen is met de andere professionele verplichtingen van de zorgverleners en met de wet.

De zorgverlener geeft zich rekenschap van en respecteert de kennis, het inzicht en de ervaring van de betrokkene.

De zorgverlener respecteert de psychische en lichamelijke integriteit van de betrokkene en tast de cliënt niet in waardigheid aan. Hij dringt niet verder door in het privéleven van de betrokkene dan voor het doel van zijn beroepsmatig handelen noodzakelijk is.

De zorgverlener geeft zich rekenschap van de individuele eigenschappen en omstandigheden van elke cliënt en de culturele verschillen die tussen cliënten bestaan en houdt daar rekening mee. Hij/zij spant zich ervoor in dat ondanks die verschillen een ieder in een soortgelijke situatie dezelfde kansen krijgt. Discriminatie wegens ras, etniciteit, geslacht, levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, seksuele geaardheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.

In het beroepsmatig handelen respecteert de zorgverlener de autonomie en zelfbeschikking van de betrokkene, en bevordert deze. In het bijzonder komt die zelfbeschikking van de betrokkene tot uiting in het recht om de professionele relatie met de zorgverlener al dan niet aan te gaan, voort te zetten, dan wel te beëindigen.

De zelfbeschikking van de cliënt kan worden beperkt door zijn/haar leeftijd, aanleg en ontwikkeling, geestelijke gezondheid, door wettelijke bepalingen of door de beslissingsbevoegdheid van een externe opdrachtgever die deze ontleent aan een hem/haar opgedragen wettelijke taak of rechterlijke beslissing. In dat geval laat de zorgverlener binnen deze beperkingen de zelfbeschikking van de cliënt toch zoveel mogelijk tot haar recht komen.

De zorgverlener kan uitsluitend een professionele relatie met iemand aangaan of voortzetten met diens toestemming.

Voorafgaande aan en tijdens de duur van de professionele relatie verstrekt de zorgverlener zodanige informatie aan de cliënt, dat deze vrijelijk in staat is welingelicht in te stemmen met het aangaan en voortzetten van de professionele relatie.

Vóór de aanvang van de professionele relatie dient de zorgverlener zich ervan te vergewissen dat de cliënt of het cliëntensysteem over dezelfde informatie beschikt over het doel en de opzet van de professionele relatie en over de voorgenomen werkwijze. De opdracht kan slechts doorgang vinden als over doel en opzet tussen hen overeenstemming bestaat. Bij wijziging van de situatie of van de opdracht dient de zorgverlener tot hernieuwde afspraken te komen.

De zorgverlener biedt de cliënt de gelegenheid voor overleg over diens wensen en meningen betreffende de invulling van de professionele relatie, tenzij dat een goede voortgang van de professionele relatie in de weg staat.

De informatie bij het aangaan en voortzetten van de professionele relatie wordt bij voorkeur schriftelijk gegeven en waar nodig mondeling toegelicht, en bevat voor zover van toepassing:

- Het doel van de professionele relatie, de context waarin die plaatsvindt en de plaats van de cliënt en de zorgverlener hierin.
- De methoden van onderzoek of behandeling die in aanmerking komen en wat daarvan wel en niet te verwachten is.

- De gang van zaken, de activiteiten en situaties waarmee de cliënt rechtstreeks of indirect zal worden geconfronteerd.
- De personen met wie de zorgverlener in de professionele relatie samenwerkt, al dan niet in multidisciplinair verband.
- Het soort gegevens dat over de cliënt wordt verzameld, de wijze waarop deze worden bewaard en hoe lang de gegevens worden bewaard.
- De wijze van eventuele rapportering en aan wie wordt gerapporteerd.
- De procedures met betrekking tot inzage en afschrift, correctie en blokkering van de rapportage.
- Eventuele instanties die bij de professionele relatie enig belang hebben.
- Mogelijke neveneffecten van het beroepsmatig handelen.
- De gebondenheid van de zorgverlener aan de gedragscode en het klachtrecht.
- De zorgverlener houdt zich aan de procedures die zijn opgesteld met betrekking tot privacy, geheimhouding, klachten, informatieverstrekking aan derden, rapportage en dossiervorming. De zorgverlener houdt zich aan de door het NIP opgestelde beroepscode.
- De zorgverlener deelt alleen behandelinhoudelijke informatie over een cliënt binnen het kader van cliëntgebonden overlegmomenten, al dan niet met collega's die ook een directe behandelrelatie hebben met de cliënt.

Deskundig handelen.

De zorgverleners streven naar het verwerven en handhaven van een hoog niveau van deskundigheid in hun beroepsuitoefening. Zij nemen de grenzen van hun deskundigheid in acht en de beperkingen van hun ervaring. Zij bieden alleen diensten aan waarvoor zij door opleiding, training en ervaring zijn gekwalificeerd. Datzelfde geldt ook voor de methoden en technieken die zij gebruiken.

De zorgverlener is op de hoogte van en houdt zich aan de beroepscode van het NIP, wet- en regelgeving die specifiek voor zijn/haar vakgebied gelden.

De zorgverlener denkt kritisch na over zijn/haar beroepsmatig handelen en over zijn persoonlijke waarden en motieven die bij dat handelen een rol spelen. Hij stelt zijn beroepsmatig handelen met enige regelmaat aan de orde in (inter)collegiaal overleg, zoals bijvoorbeeld intervisie. Hij/zij volgt de ethische discussie binnen zijn beroepsgroep.

De zorgverlener stelt zich op de hoogte van de wettelijke bepalingen die in zijn/haar werkveld van toepassing zijn en handelt ernaar.

De zorgverlener houdt de professionele deskundigheid in stand en ontwikkelt deze in overeenstemming met recente ontwikkelingen. Hij/zij volgt de voor hem relevante vakliteratuur en neemt deel aan relevante bijen nascholing.

De zorgverlener kiest methoden die doeltreffend en doelmatig zijn en geeft zich rekenschap van de beperkingen van die methoden.

De zorgverlener onderkent zijn/haar professionele en persoonlijke beperkingen en is daar open over. Waar nodig roept hij/zij deskundig advies en ondersteuning in, en verwijst zo nodig door.

De zorgverlener neemt in zijn beroepsmatig handelen de grenzen van zijn/haar deskundigheid in acht en aanvaardt geen opdrachten waarvoor de deskundigheid mist.

De zorgverlener hanteert alleen methoden, waarvoor hij door opleiding, training en/of ervaring is gekwalificeerd.

De zorgverlener geeft zich er rekenschap van in hoeverre de conclusies die hij/zij uit eigen bevindingen trekt relevant zijn en welke beperkingen aan deze conclusies kleven. In overeenstemming daarmee nuanceert hij/zij de eigen conclusies.

De zorgverlener beperkt zich in rapportages tot het vermelden van die gegevens en oordelen die voor het doel van de rapportage noodzakelijk zijn. Hij doet dat in voor de ontvanger van het rapport begrijpelijke en in ondubbelzinnige termen. Uit de rapportage moet duidelijk blijken wat de beperkingen zijn van de uitspraken en de gronden waarop deze berusten.

De zorgverlener moet zijn/haar beroepsmatig handelen kunnen verantwoorden in het licht van de stand der wetenschap ten tijde van dat handelen, zoals deze uit de vakliteratuur blijkt.

Als de psychische, lichamelijke of oordeelkundige vermogens zodanig zijn aangetast of verminderd, dat dit een verantwoorde beroepsuitoefening in de weg staat, staakt de zorgverlener zijn/haar beroepsmatig handelen zolang als deze toestand duurt.